

بسمه تعالی

مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۳۰

سال زراعی ۱۳۸۸-۸۹

شماره مسلسل: ۱۶۰

خبرنامه گندم

وضعیت مزارع گندم

بر اساس گزارشات واصله از استان های کشور سطح کشت گندم (که تقریباً نهایی می باشد) تا پایان بهمن ماه حدود ۶/۸ میلیون هکتار، که از این مقدار حدود ۲/۷ میلیون هکتار گندم آبی و ۴/۰۹ میلیون هکتار گندم دیم می باشد. لازم به ذکر است که از سطح کشت شده گندم آبی ۹۹/۸ درصد سطح سبز شامل مراحل ۱۴/۱ درصد قبل از پنجه زنی، ۵۹/۹ درصد مرحله پنجه، ۱۷/۰۱ درصد مرحله ساقه دهی، ۴/۹ درصد مرحله بوت (مرحله قبل از خوشه دهی)، ۳/۸ درصد مرحله خوشه دهی و ۰/۰۶ درصد مرحله شیری و خمیری دانه می باشد و از سطح کشت شده گندم دیم ۹۹/۲ درصد سطح سبز شامل مراحل ۳۶/۲ درصد قبل از پنجه زنی، ۵۱/۶ درصد پنجه، ۹/۷ درصد ساقه دهی، ۱/۳ درصد مرحله بوت و ۰/۴ درصد خوشه دهی می باشد.

وضعیت هواشناسی کشور

تحلیل وضعیت آب و هوای کشور در سال زراعی از ۸۸/۷/۱ لغایت ۸۸/۱۲/۱:

توزیع مجموع بارش در نقشه طی این دوره تا ۸۹۵ میلیمتر می رسد. از ابتدای سال زراعی تاکنون میانگین ارتفاع بارش کشور به ۱۲۶/۵۱ میلیمتر می رسد که نسبت به میانگین چندین ساله ۱۱ درصد کاهش و در مقایسه با سال گذشته ۲۹ درصد افزایش بارش داشته است. استانهای همدان، آذربایجان شرقی، زنجان و اردبیل بین ۱۰ تا ۴۰ درصد نرمال از بارندگی بیشتری برخوردار بوده اند. در استانهای لرستان، چهارمحال و بختیاری، کرمانشاه، کردستان، کهگیلویه و بویر احمد، اصفهان، خوزستان، مازندران، خراسان شمالی، قزوین، سیستان و بلوچستان، گلستان، مرکزی و آذربایجان غربی میانگین بارش در حد نرمال ریزش داشت. میانگین بارش در استانهای قم، یزد، سمنان، گیلان، بوشهر، خراسان رضوی، فارس، ایلام، کرمان، هرمزگان، خراسان جنوبی و تهران کمتر از ۹۰ درصد نرمال بوده است.

نقشه های پیش یابی نشان میدهد سامانه بارشی در اوایل هفته در مناطق نیمه شرقی کشور فعال می باشد و به تدریج از نوار شرقی خارج می شود، بنابراین برای مناطق شمال شرق، شرق، جنوب شرق بارش باران، رعد و برق، وزش باد پیش بینی می شود. از روز دوشنبه بعد از ظهر موج دیگری از سمت شمال غرب وارد کشور می شود که بر این اساس در روزهای سه شنبه و چهارشنبه نوار شمالی کشور تحت تاثیر این سامانه قرار می گیرد، بنابراین برای مناطق شمال غرب، غرب، سواحل دریای خزر، دامنه های البرز و زاگرس مرکزی، به تدریج شمال شرق در مدت یاد شده بارش باران، وزش باد، گاهی رعد و برق در مناطق مرتفع بارش برف، در ضمن دریا موج پیش بینی می شود.

اخبار واصله از استانها

کرمان

ریزش زودهنگام سن مادری به مزارع جنوب استان در مقایسه با سالهای قبل (۸۸/۱۱/۱۷) و تشکیل شبکه های مراقبت و بسیج نمودن امکانات استان به منطقه اعم از نیروی کارشناسی و خودرو جهت مبارزه مطلوب علیه آفت مذکور، از مهمترین خبر های استان در رابطه با گندم می باشد.

اجرای پروژه های جامع آرمانی مزارع گندم در سطح ۱۵۰۰ هکتار، جو در سطح ۳۰۰ هکتار، کشاورزی حفاظتی در سطح ۱۵۰۰ هکتار و کنترل غیرشیمیایی علفهای هرز سمج در سطح ۵۸۰ هکتار، کاشت با دستگاه کشت مستقیم (SPD ۳۰۰۰) تاکنون در سطح ۳۰ هکتار، عملیات خاک ورزی با استفاده از خاکورز مرکب و چیزل پکر تاکنون در سطح ۱۱۸۵ هکتار انجام شده است. عملیات ساقه خردن توسط کمباین های مجهز به ساقه خردن در سطح ۱۰۰۰ هکتار در مزارع نرت ارزوییه جهت کاشت گندم اجرای گردید. افزایش ۴۰ درصدی میزان بارندگی از اوایل سال زراعی جاری نسبت به مدت مشابه در سال قبل با پراکنش مناسب موجب گردیده که مزارع گندم سبز مناسب داشته و از وضعیت مطلوبی برخوردار باشند.

تهران:

کل سطح زیر کشت مزارع غلات آبی و دیم برابر ۱۰۲۴۷۳ هکتار بوده که ۱۰۰۶۸۳ هکتار آن به اراضی آبی و ۱۷۹۰ هکتار به اراضی دیم اختصاص دارد. از مجموع اراضی آبی ۵۳۷۰۷ هکتار به گندم آبی، و از مجموع اراضی دیم نیز ۱۷۵۰ هکتار به گندم دیم و اختصاص یافته است. در همین راستا حدود ۵ هزارتن بذر گندم و حدود ۴۷ هزارتن از انواع کودهای شیمیایی بین بهره برداران استان توزیع گردیده است و با پیگیری ها و اقدامات انجام یافته ۶۳/۱ درصد از مزارع گندم آبی تحت پوشش صندوق بیمه محصولات کشاورزی قرار گرفته است. در خصوص مرحله داشت مزارع گندم استان حدود ۹۷/۴ درصد از اراضی مرحله اول و حدود ۵۰/۷ درصد از اراضی مرحله دوم آبیاری را سپری نموده اند. سهمیه پروژه آرمانی و حفاظتی استان نیز به ترتیب در سطح ۳۰۰۰ هکتار و ۱۶۰۰ هکتار بوده که تماماً به صورت انعقاد قرارداد با شرکتهای خدمات مهندسی مشاوره ای به اجرا درآمده است.

لازم به ذکر است میزان بارندگی تاکنون ۸۹/۱ میلی متر بوده که در مقایسه با مدت مشابه حدود ۲/۳ میلی متر افزایش داشته است.

گلستان:

کاشت در سطح ۳۸۹۷۶۰ هکتار صورت گرفته، که شامل گندم آبی با سطح ۱۶۵۷۷۵ و گندم دیم با سطح ۲۲۳۹۸۵ هکتار می باشد، و تمامی آن سبز شده است. از لحاظ مراحل رشدی، مزارع گندم از ۳ یا ۴ برگی در مناطق کوهستانی تا مرحله ساقه روی در مناطق شمالی استان متفاوت می باشند. مقایسه سطح کشت شده گندم سال جاری با مدت مشابه در سال گذشته که ۳۷۵۵۱۰ هکتار بوده، نشان دهنده ۳/۸ درصد افزایش می باشد. مبارزه با علفهای هرز باریک و پهن برگ گندم در سطح ۳۸۴۵۲ هکتار صورت گرفته و ادامه دارد.

بارندگی مناسبی که در نیمه دوم بهمن ماه سالجاری در استان رخ داد، و میزان آن در تمام مناطق، بالای ۲۰ میلیمتر بوده، به منزله آبیاری کامل، نیاز آبی تمام محصولات کشاورزی از جمله گندم را برطرف کرده است.

ایلام:

آخرین بارندگی در مورخ ۸۸/۱۱/۷ در استان رخ داد که در مناطق سرد و معتدل استان با بارش برف و یخبندان همراه بود که این موضوع باعث افت درجه حرارت در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری استان نیز شد متأسفانه کشتهای گندم و جو این مناطق اکثراً در مرحله ساقه دهی تا خوشه هستند که افت درجه حرارت این مناطق علاوه بر سوختگی و خسارت شدید به مزارع باعث عدم تلقیح نیز گردیده میزان و درصد در دست بررسی می باشد سطح گندم این مناطق حدوداً ۵۵٪ کل سطح گندم استان را تشکیل میدهد.

عملیات مبارزه با علفهای هرز ادامه دارد و تاکنون علیه ۹۸۶۹ هکتار علفهای هرز پهن برگ و ۲۱۰۳ هکتار باریک برگ و ۲۲۹۰۵ هکتار بصورت توام و جمعاً ۳۴۸۷۷ هکتار مبارزه صورت گرفته است.

کردستان :

سطح سبزی گندم کشت شده بسیار مطلوب می باشد و در حال حاضر ۸۰ درصد گندم آبی در مراحل دو برگی تا قبل از پنجه زنی و ۲۰ درصد در مرحله پنجه زنی، و در گندم دیم ۷۰ درصد دو برگی، ۲۰ درصد قبل از پنجه و ۱۰ درصد در مرحله پنجه می باشد. همچنین وضعیت سبزی مزارع پروژه مدیریت جامع آرمانی گندم و خاک ورزی حفاظتی به مانند وضعیت سبزی گندم در کل استان مطلوب می باشد.

در طول دو ماه اول زمستان در سال جاری وضعیت درجه حرارت در مقایسه با تاریخ مشابه سال قبل مناسبتر و از کاهش کمتری برخوردار بود. ولی در اواخر بهمن ماه درجه حرارت به طور محسوسی کاهش داشته ولی خوشبختانه تاکنون گزارشی مبنی بر سرمازدگی مزارع گندم دریافت نشده است.

زنجان :

تا تاریخ ارسال خبرنامه گندم ۱۰۰٪ مزارع گندم آبی و ۹۸٪ مزارع گندم دیم سبزی شده در صورتی که در مدت مشابه سال قبل این درصد به ترتیب ۹۵٪ و ۸۴٪ بوده و از نظر مراحل رشدی در مقایسه با سال قبل از وضعیت مطلوب تری برخوردار بوده و تا تاریخ ارسال خبرنامه هیچگونه گزارشی مبنی بر خسارت حوادث غیر مترقبه اعلام نشده است. نظر به اینکه در سال زراعی جاری نوسانات شدید دمایی وجود داشته خسارت سرمازدگی دور از انتظار نیست.

شرایط زمستانگذرانی سن گندم در سال زراعی جاری از نظر میانگین وزن سن های ماده و میانگین درجه حرارت و بارندگی زمستان برای فعالیت آفت و احتمال طغیان و ریزش زود هنگام به مزارع گندم مناسب بوده و پیش بینی می گردد تراکم جمعیت آفت در مزارع بالاتر باشد لذا کمیته های تخصصی گندم ستاد سن غلات در شهرستانهای تابعه تشکیل گردیده و آموزشهای لازم برای کارشناسان شبکه مراقبت گندم برگزار شده است.

کرمانشاه :

میزان بارندگی از ابتدای سال زراعی تاکنون ۳۲۰/۷ میلی متر بوده و در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که ۲۰۲/۷ میلی مترو با بلند مدت ۲۵۶/۱ میلی متر بود، افزایش بارش وجود داشته است.

نظارت مزارع گندم آبی و دیم با کمک نیروهای خدمات فنی مشاوره ای که در غالب ۱۱۲ شرکت بخش خصوصی فعالیت دارند در حال انجام می باشد. کار مبارزه با علفهای هرز در مناطق گرمسیری به میزان ۸۰۰۰ هکتار نازک برگ و ۸۰۰۰ هکتار پهن برگ انجام گردیده است و مبارزه با موش صحرائی و کرم سفید ریشه مزارع گندم در اکثر مناطق تابعه استان در حال انجام می باشد.

با توجه به برودت غیر عادی جوی و نوسانات دمایی زیاد که کمینه از ۳ درجه زیر صفر تا بیشینه که ۲۷ درجه سانتیگراد بالای صفر در سطح استان بود، وضعیت فنولوژی گندم را دچار نوسان نموده و در حال حاضر در مزارع دیم مقدار ۱۵۰۰۰ هکتار ۲ تا ۳ برگی و ۳۲۴۰۰۰ هکتار در مرحله پنجه دهی کامل و ۳۱۰۰۰ هکتار در مرحله ساقه دهی می باشد و در مزارع گندم آبی ۴۴۳۰ هکتار ۲ تا ۳ برگی و ۹۴۰۰۰ هکتار پنجه دهی و مقدار ۱۵۰۰۰ هکتار در مرحله ساقه دهی می باشد.